

Programowanie współbieżne i rozproszone

WYKŁAD 6

Krzysztof Pancerz

XML

- XML (ang. eXtensible Markup Language - rozszerzalny język znaczników) definiuje ogólną składnię, stosowaną przy oznaczaniu danych za pomocą znaczników.
- XML jest metajęzykiem i dostarcza możliwość definiowania własnych znaczników.
- XML oferuje standardowy format dokumentów.
- XML może służyć do opisu praktycznie wszystkich rodzajów danych.

Dokument XML

```
<biblioteka>
  <ksiazka>
    <sygnatura>W20000</sygnatura>
    <tytul>Nauka języka XML</tytul>
    <autor>E.T. Ray</autor>
    <rok_wyd>2001</rok_wyd>
  </ksiazka>
  <ksiazka>
    <sygnatura>W20001</sygnatura>
    <tytul>XML. Krok po kroku</tytul>
    <autor>M.J. Young</autor>
    <rok_wyd>2001</rok_wyd>
  </ksiazka>
</biblioteka>
```

Tekst

Znacznik

Znaczniki

- Znaczniki występujące w dokumencie XML opisują tylko strukturę oraz semantykę dokumentu.
- Znaczniki nie informują o sposobie prezentacji (wyświetlania) dokumentu.

Elementy

- Elementy dzielą dokument na części składowe.
- Elementy mogą być pojemnikami zawierającymi tekst lub inne elementy lub mogą być puste.
- Dla elementów pustych wartość informacyjną ma tylko ich położenie i atrybuty.

Elementy (cd.)

```
<ocena>
```

```
<punkty>
```

```
<kolokwium> 20 </kolokwium>
```

```
<obecnosc> 5 </obecnosc>
```

```
<aktywnosc/>
```

```
</punkty>
```

```
</ocena>
```

Element pojemnika

- Element pojemnika zawiera inne elementy lub tekst (dane znakowe). Zawartość może też być mieszana (inne elementy, dane znakowe).

Element pojemnika (cd.)

`<ksiazka>`

Znacznik początkowy

```
<sygnatura>W20000</sygnatura>  
<tytul>Nauka języka XML</tytul>  
<autor>E.T. Ray</autor>  
<rok_wyd>2001</rok_wyd>
```

Zawartość
(treść)
elementu

`</ksiazka>`

Znacznik końcowy

Inne elementy

`<autor>`

Znacznik początkowy

E.T. Ray

Zawartość (treść) elementu

`</autor>`

Znacznik końcowy

Tekst (dane znakowe)

Element pusty

- Element pusty pozbawiony jest zawartości (treści).

`<ksiazka/>`

Znacznik

`<ksiazka/>` `<ksiazka></ksiazka>`

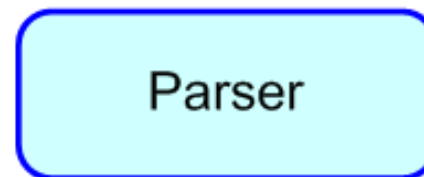
Struktura drzewa

- Dokumenty XML posiadają hierarchiczną strukturę drzewa, w której jedne elementy są całkowicie zagnieżdżone w innych.
- Każdy dokument XML zawiera dokładnie jeden element bazowy (element główny, element dokumentu) nie posiadający rodzica, który zawiera wszystkie pozostałe elementy.
- Element taki wyznacza granicę dokumentu.

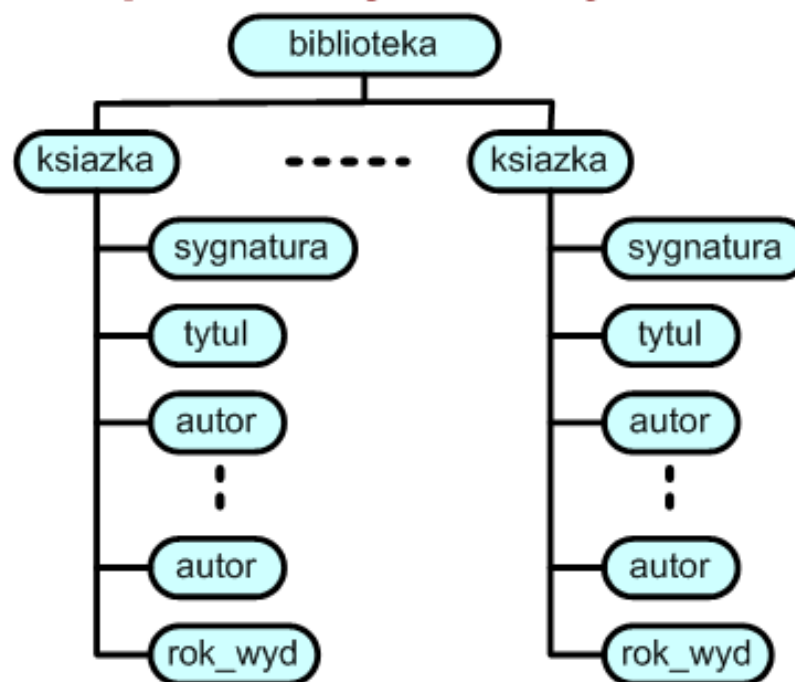
Przetwarzanie dokumentów XML

Dokument XML

```
<biblioteka>
<ksiazka>
<sygnatura>W20000</sygnatura>
<tytul>Nauka języka XML</tytul>
<autor>E.T. Ray</autor>
<rok_wyd>2001</rokwyd>
</ksiazka>
<ksiazka>
<sygnatura>W20001</sygnatura>
<tytul>XML. Krok po kroku</tytul>
<autor>M.J. Young</autor>
<rok_wyd>2001</rokwyd>
</ksiazka>
</biblioteka>
```


Reprezentacja wewnętrzna

Atrybuty

```
nazwa="wartość"
```

Atrybut

```
<ksiazka sygnatura="W20000">
```

```
<tytul>Nauka języka XML</tytul>
```

```
<autor>E.T. Ray</autor>
```

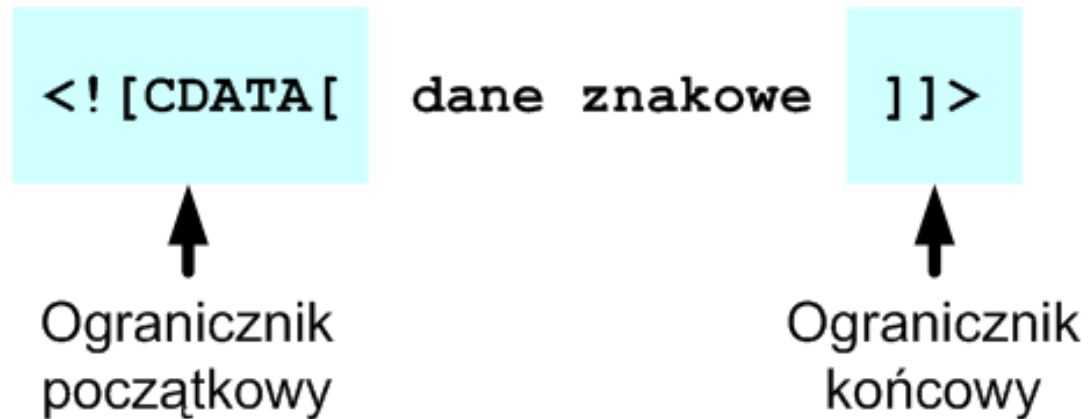
```
<rok_wyd>2001</rok_wyd>
```

```
</ksiazka>
```

Atrybuty

```
<autor imie="Eric" nazwisko="Ray"/>
```

Sekcje CDATA


```
<rownanie numer="20">
```

```
<![CDATA[  
Jeśli a>=b wtedy c=10  
]]>
```

Sekcja CDATA

```
</rownanie>
```

Modele przetwarzania dokumentów XML w języku Java

- Model SAX
- Model DOM
- Model JDOM

Model SAX

- Model SAX (*Simple API for XML*) definiuje sposób przetwarzania dokumentów XML.
- SAX nie jest parserem (tzn. sam nie dokonuje przetwarzania dokumentów XML).
- SAX określa sposób odczytywania dokumentów XML i rozbijania danych na odpowiednie elementy za pomocą mechanizmu obsługi zdarzeń.
- SAX definiuje zdarzenia procesu przetwarzania dokumentu XML, które podlegają monitorowaniu i obsłudze.

Model SAX (cd.)

- Parser działający w oparciu o model SAX przetwarza dokument XML i za każdym razem, gdy napotyka jakiś znacznik, komentarz, dane tekstowe lub jakikolwiek inny element dokumentu sygnalizuje odpowiednie zdarzenie.
- W obsłudze sygnalizowanego przez parser zdarzenia mogą zostać wykonane odpowiednie działania.

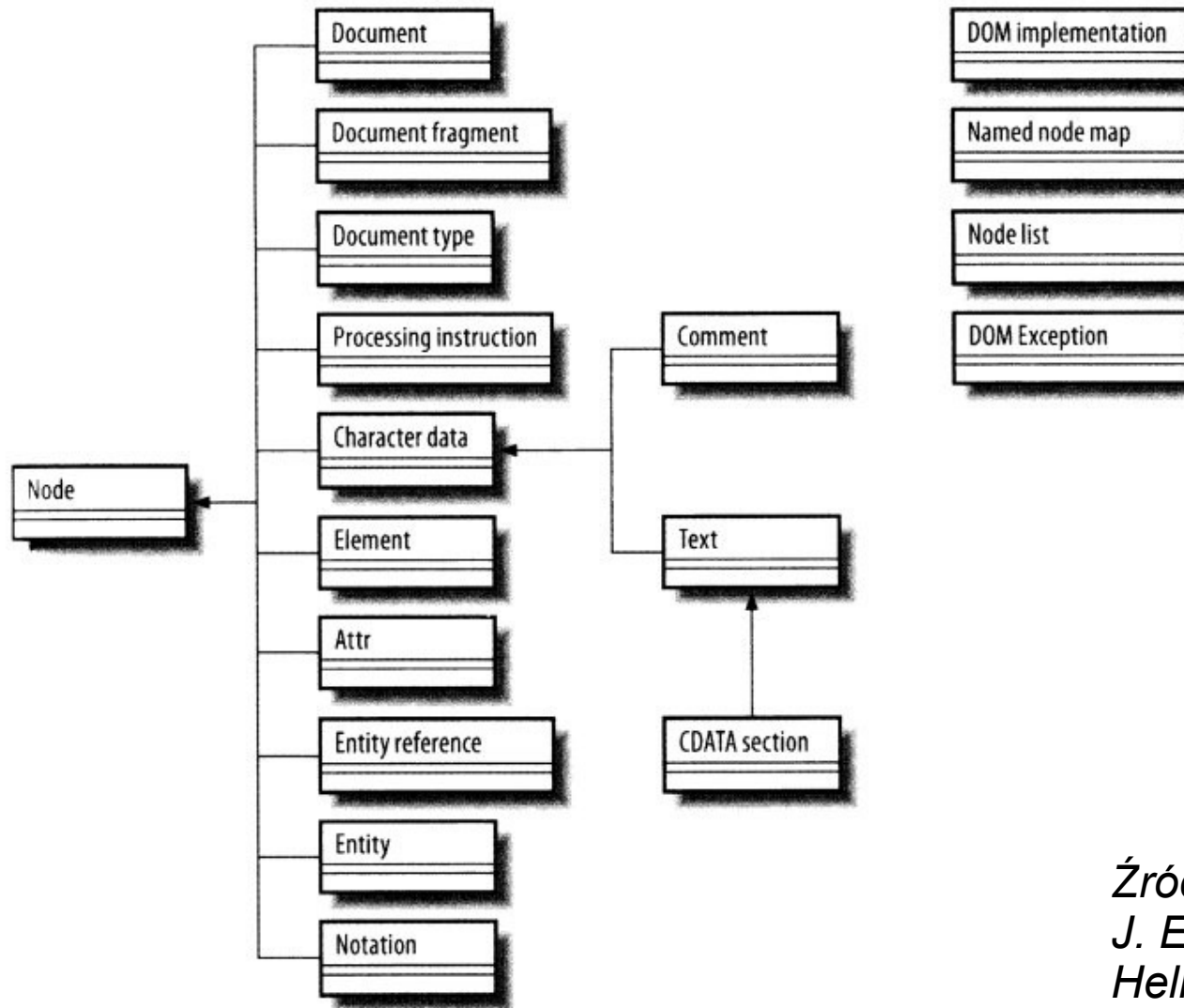
Model DOM

- Model DOM (*Document Object Model*) został zdefiniowany przez W3C (*World Wide Web Consortium*) DOM Working Group.
- DOM umożliwia dostęp do danych oraz manipulowanie danymi w dokumentach XML.
- Dokument XML w modelu DOM reprezentowany jest za pomocą struktury drzewa.
- Cały dokument XML wczytywany jest do pamięci, a wszystkie dane umieszczane są w węzłach drzewa.

Model DOM (cd.)

- DOM jest specyfikacją niezależną od platformy i języka programowania.
- Model DOM jest dostępny praktycznie we wszystkich językach programowania.

Hierarchia interfejsów modelu DOM w języku Java związanych z reprezentacją dokumentu XML

Źródło: B.D. McLaughlin,
J. Edelson: *Java i XML*.
Helion, Gliwice, 2007.

Podstawowe klasy i interfejsy modelu DOM

DocumentBuilderFactory

- klasa abstrakcyjna
- “fabryka” API umożliwiająca otrzymanie parsera tworzącego obiekt DOM z dokumentu XML
- wybrane metody:
 - **newInstance()** – tworzy instancję „fabryki”
 - **newDocumentBuilder()** – tworzy nową instancję DocumentBuilder

Podstawowe klasy i interfejsy modelu DOM (cd.)

DocumentBuilder

- klasa abstrakcyjna
- definicja API umożliwiającego otrzymanie obiektu DOM z dokumentu XML
- wybrana metoda:
 - **parse(File f)** – parsuje dokument XML z podanego pliku i zwraca obiekt DOM

Podstawowe klasy i interfejsy modelu DOM (cd.)

Document

- interfejs
- wewnętrzna reprezentacja dokumentu XML
- wybrane metody:
 - **createElement(String tagName)** – tworzy w dokumencie element o podanej nazwie
 - **getElementElement()** – zwraca element dokumentu

Podstawowe klasy i interfejsy modelu DOM (cd.)

Element

- interfejs
- element dokumentu XML
- wybrane metody:
 - **setAttribute(String name, String value)** – ustawia wartość podanego atrybutu
 - **getAttribute(String name)** – zwraca wartość podanego atrybutu
 - **getElementsByTagName(String name)** – zwraca listę węzłów potomnych o podanej nazwie

Podstawowe klasy i interfejsy modelu DOM (cd.)

Node

- interfejs
- węzeł dokumentu XML
- wybrane metody:
 - **appendChild(Node newChild)** – dodaje do węzła podany węzeł potomny
 - **getChildNodes()** - pobiera wszystkie węzły potomne danego węzła

Podstawowe klasy i interfejsy modelu DOM (cd.)

NodeList

- interfejs
- lista węzłów dokumentu XML
- wybrane metody:
 - **getLength()** – zwraca rozmiar listy

Porównanie modeli SAX i DOM

Pobieranie danych:

SAX: dane pobierane w obsłudze zdarzeń

DOM: dane pobierane ze struktury drzewa

Dostęp do danych:

SAX: dostęp sekwencyjny do danych

DOM: dostęp swobodny do danych

Porównanie modeli SAX i DOM (cd.)

Zużycie pamięci:

SAX: małe zużycie pamięci, możliwe przetwarzanie w pamięci części dokumentu XML

DOM: znaczne zużycie pamięci, w pamięci przetwarzany jest cały dokument XML

Przetwarzanie:

SAX: przetwarzanie jednokrotne dokumentu

DOM: przetwarzanie wielokrotne dokumentu

JDOM

- JDOM umożliwia dostęp do dokumentów XML z poziomu języka Java poprzez strukturę drzewa.
- JDOM został zaprojektowany specjalnie dla języka Java dzięki czemu jest bardziej intuicyjny od DOM.
- JDOM składa się z konkretnych klas umożliwiających bezpośrednio tworzenie obiektów.
- W JDOM używane są kolekcje języka Java, np. kolekcja *List* zamiast listy *NodeList* modelu DOM.

Pakiety dla języka Java

SAX

- org.xml.sax
- org.xml.sax.helpers, org.xml.sax.ext

DOM

- org.w3c.dom

JDOM

- org.jdom
- org.jdom.input, org.jdom.output, org.jdom.adapters, org.jdom.filter, org.jdom.transform

Protokół SOAP

- Na bazie XML zdefiniowano protokoły wykorzystywane w aplikacjach rozproszonych i sieciowych, np. protokół SOAP.
- SOAP - Simple Object Access Protocol (Prosty protokół dostępu do obiektów) - protokół wykorzystywany do wywoływania metod serwerów, serwisów, komponentów oraz obiektów).
- Dane w postaci XML przesyłane są zasadniczo za pomocą protokołu HTTP.

Protokół SOAP

- Specyfikacja SOAP określa rodzaje nagłówek HTTP oraz definiuje słownik znaczników XML wykorzystywanych do reprezentacji parametrów, zwracanych wartości oraz generowanych przez metody wyjątków.

Protokół SOAP

- Struktura komunikatu SOAP:
 - **Envelope** - opakowanie, element bazowy (korzeń dokumentu).
 - **Header** - nagłówek (opcjonalny). Bloki nagłówka (podelementy elementu Header) zawierają informacje precyzujące sposób traktowania wiadomości (np. kodowanie).
 - **Body** - ciało zawierające parametry wywołania / odpowiedź / informacje o błędach.

Protokół SOAP

- Cechy komunikatu SOAP:
 - musi być zapisany w formacie XML
 - musi zawierać element Envelope
 - może zawierać element Header
 - musi zawierać element Body
 - musi używać odpowiednich przestrzeni nazw
 - nie może zawierać odwołań do DTD
 - nie może zawierać instrukcji przetwarzania XML

Protokół SOAP

Przykład struktury komunikatu SOAP:

```
<?xml version="1.0"?>
<soap:Envelope
xmlns:soap="http://www.w3.org/2001/12/soap-envelope"
soap:encodingStyle="http://www.w3.org/2001/12/soap-encoding">

  <soap:Header>
    ...
  </soap:Header>

  <soap:Body>
    ...
    <soap:Fault>
      ...
    </soap:Fault>
  </soap:Body>

</soap:Envelope>
```

Źródło: <http://www.w3schools.com/>

Protokół SOAP

Przykład komunikatu żądania SOAP:

```
<?xml version="1.0"?>
<soap:Envelope
xmlns:soap="http://www.w3.org/2001/12/soap-envelope"
soap:encodingStyle="http://www.w3.org/2001/12/soap-encoding">

<soap:Body>
  <m:GetPrice xmlns:m="http://www.w3schools.com/prices">
    <m:Item>Apples</m:Item>
  </m:GetPrice>
</soap:Body>

</soap:Envelope>
```

Źródło: <http://www.w3schools.com/>

Protokół SOAP

Przykład komunikatu odpowiedzi SOAP:

```
<?xml version="1.0"?>
<soap:Envelope
xmlns:soap="http://www.w3.org/2001/12/soap-envelope"
soap:encodingStyle="http://www.w3.org/2001/12/soap-encoding">

  <soap:Body>
    <m:GetPriceResponse xmlns:m="http://www.w3schools.com/prices">
      <m:Price>1.90</m:Price>
    </m:GetPriceResponse>
  </soap:Body>

</soap:Envelope>
```

Źródło: <http://www.w3schools.com/>

JSON

- JSON (JavaScript Object Notation):
 - samoopisujący się standard wymiany danych w aplikacjach internetowych,
 - sposób przekształcania obiektów JavaScript w łańcuch tekstowy i odwrotnie.
- Format JSON jest formatem tekstowym niezależnym od języka programowania.
- JSON oparty jest o:
 - zbiory par "atrybut-wartość",
 - uporządkowane listy wartości.

JSON

- Zalety JSON w stosunku do XML:
 - JSON jest bardziej efektywny (używa mniejszej liczby znaków),
 - transformacje danych w formacie JSON na postać tekstową i odwrotnie jest szybsze niż przetwarzanie plików XML,
 - składnia JSON jest zgodna ze składnią języka JavaScript,
 - w JSON mogą być używane tablice.

JSON a XML

- Używanie XML jest wskazane w przypadkach złożonych obiektów oraz w sytuacjach gdy istnieją zdefiniowane transformacje XSLT.

JSON

- Wspólne cechy formatów JSON i XML:
 - są samoopisujące się,
 - są hierarchiczne,
 - mogą być parowane w programach napisanych w różnych językach,
 - mogą być przesyłane za pomocą XMLHttpRequest.

Składnia JSON

- Dane są parami "atrybut-wartość".
- Dane są odseparowane od siebie za pomocą przecinka.
- Nawiasy klamrowe { } obejmują obiekt.
- Nawiasy prostokątne [] obejmują tablice.

Składnia JSON

- Wartość JSON może być:
 - liczbą (całkowitą lub zmiennoprzecinkową),
 - łańcuchem znaków,
 - wartością logiczną (*true* albo *false*),
 - tablicą,
 - obiektem,
 - wartością pustą (*null*).

Dane w formacie JSON

- Przykład danych w formacie JSON:

```
{ "miasta": [  
  {"nazwa": "Rzeszów", "status": "wojewódzkie"},  
  {"nazwa": "Jasło", "status": "powiatowe"},  
  {"nazwa": "Krosno", "status": "powiatowe"}  
]}
```

Dane w formacie JSON

- Obiekty i tablice:

```
{ "miasta":
```

```
[  
  {"nazwa": "Rzeszów", "status": "wojewódzkie"},  
  {"nazwa": "Jasło", "status": "powiatowe"},  
  {"nazwa": "Krosno", "status": "powiatowe"}  
]  
}
```

Tablica

Obiekt

API w języku Java dla JSON

Pakiet javax.json:

<https://docs.oracle.com/javase/7/api/javax/json/package-summary.html>

API w języku Java dla JSON

- Wybrane klasy i interfejsy:
 - **Json** - wykorzystanie: tworzenie obiektów przetwarzania JSON

```
StringReader reader = new StringReader(lancuch);  
JsonParser parser = Json.createParser(reader);
```

API w języku Java dla JSON

- Metoda `next()` pozwala na parsowanie zdarzeń w wyspecyfikowanych lokalizacjach, np.:

```
{START_OBJECT
  "imie"KEY_NAME: "Jan"VALUE_STRING, "nazwisko"KEY_NAME: "Kowalski"VALUE_STRING,
  "numer_indeksu"KEY_NAME: 99999VALUE_NUMBER,
  "indeks"KEY_NAME : [START_ARRAY
    {START_OBJECT "przedmiot"KEY_NAME: "matematyka"VALUE_STRING, "ocena"KEY_NAME:
    "3.5"VALUE_STRING }END_OBJECT,
    {START_OBJECT "przedmiot"KEY_NAME: "fizyka"VALUE_STRING, "ocena"KEY_NAME:
    "4.0"VALUE_STRING }END_OBJECT
  ]END_ARRAY
}END_OBJECT
```

```
Event zdarzenie = parser.next(); // START_OBJECT
zdarzenie = parser.next();      // KEY_NAME
zdarzenie = parser.next();      // VALUE_STRING
zdarzenie.getString();          // "Jan"
```

API w języku Java dla JSON

- Wybrane klasy i interfejsy:
 - **JsonReader** - wykorzystanie: odczyt JSON
 - **JsonArrayBuilder** - wykorzystanie: tworzenie tablicy JSON
 - **JsonWriter** – wykorzystanie: zapis JSON

API w języku Java dla JSON

- Wybrane klasy i interfejsy (c.d.):
 - **JsonValue** - wykorzystanie: reprezentacja wartości w JSON
 - **JsonObject** - wykorzystanie: reprezentacja obiektu w JSON
 - **JsonArray** - wykorzystanie: reprezentacja tablicy w JSON
 - **JsonString** - wykorzystanie: reprezentacja łańcucha znaków w JSON
 - **JsonNumber** - wykorzystanie: reprezentacja liczby w JSON

Wczytywanie danych JSON

- Przykład – dane JSON:

```
{ "daty":  
  [  
    {"dzien": "11", "miesiac": "maj", "rok": "2017"},  
    {"dzien": "8", "miesiac": "czerwiec", "rok": "2013"},  
    {"dzien": "3", "miesiac": "lipiec", "rok": "2015"}  
  ]  
}
```

Wczytywanie danych JSON

- Przykład (cd.) - kod w języku Java:

```
InputStream is=new ByteArrayInputStream(json.getBytes());  
JsonReader reader=Json.createReader(is);  
JsonObject object=reader.readObject();  
JsonArray results=object.getJsonArray("daty");  
for (JsonObject result:results.getValuesAs(JsonObject.class))  
{  
    System.out.println(result.getString("dzien"));  
    System.out.println(result.getString("miesiac"));  
    System.out.println(result.getString("rok"));  
}
```